

Beslut

---

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Hagaskolan i Sundsvalls kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Hagaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskningar ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Hagaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör skapa än bättre förutsättningar för samverkan genom att se till att de forum för samverkan som finns i större omfattning innehåller inslag som främjar en samsyn kring progression i elevernas kunskapsutveckling inom och mellan stadierna.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

- Rektorn behöver se till att lärarna i större omfattning anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt utifrån samtliga elevers behov så

att elever som går snabbt fram i sin utveckling har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och, tillsammans med lärarna, utveckla arbetet för att upptäcka och analysera avvikelser i betygssättning i syfte att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **29 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr-SI 2023:940) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Hagaskolan leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn och de biträdande rektorerna har en god kännedom om undervisningens styrkor och utvecklingsområden samt leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Bland annat ser rektorn och de biträdande rektorerna till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga för all personal och att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Det finns en medvetenhet om jämställdhetsfrågor vid skolan, men arbetet sker inte med utgångspunkt i en framtagen strategi, även om lärarna beskriver olika insatser som görs för att betona allas lika värde. Rektorn och de biträdande rektorerna följer tillsammans med personalen upp och analyserar skolans kunskaps- och trygghetsresultat. Utifrån analysen och identifierade utvecklingsbehov, genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser med hänsyn till elevernas behov. Det finns förutsättningar för samverkan mellan lärare samt mellan lärare och elevhälsa men mötena sker främst inom respektive arbetsteam och innehåller strukturerade pedagogiska diskussioner i varierande omfattning. Gemensamma träffar för all personal där skolövergripande pedagogiska frågor diskuteras sker i liten omfattning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn och de biträdande rektorerna ser till att skolans kvalitetsarbete sker systematiskt och löpande under läsåret samt att elever, lärare och övrig skolpersonal görs delaktiga. Skolans kunskapsresultat sammanställs vid varje terminsslut och rektorn samt de biträdande rektorerna analyserar tillsammans med lärarna hur verksamhetens förutsättningar och genomförande påverkar resultaten och hur resultaten kan bli bättre. Vidare visar granskningen att de biträdande rektorerna arbetar nära undervisningen och det övriga dagliga arbetet i skolan. Exempelvis genomför de biträdande rektorerna klassrumsobservationer och rör sig mycket ute i verksamheten. Emellertid har det saknats en biträdande rektor för F–6 under höstterminen vilket medfört att klassrumsobservationer och dylikt inte kunnat genomföras under denna tid. Rektorn och de biträdande rektorerna ser också till att resultat kopplade till skolans arbete med värdegrund följs upp och analyseras. Underlag för detta är till exempel elevenkäter och olika samråd med elever. Skolledningen intervjuar även ett antal slumpvis utvalda elever två gånger per år där eleverna får berätta vad de tycker om sin skola.

Lärarna analyserar resultaten i arbetsteamerna och i ämnesteamerna för att finna framgångsfaktorer och utvecklingsbehov. Utifrån elevhälsomöten med undervisande personal gör rektorn, tillsammans med elevhälsan, en analys av elevernas måluppfyllelse och behov. Analysarbetet som sammanställs ger rektorn en nulägesbild och utgör ett stöd för prioritering av resurser och insatser. Utifrån analyserna och de behov av utveckling som identifieras, initierar rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. Exempelvis har rektorn prioriterat extra resurser till en klass med låg måluppfyllelse i ämnet matematik. Vidare har elever fått mer undervisning i simning inom ämnet idrott och hälsa. Skolan står även inför en omorganisation för årskurserna 1–6. Då många elever byter till en annan skola inför årskurs 4 leder det till oro bland de kvarvarande eleverna då de mister flera klasskamrater. Vidare har analyser visat att övergången till årskurs 4 i sig kan skapa otrygghet bland eleverna då de går från klassläraresystem i lågstadiet till mer av ett ämnesläraresystem i mellanstadiet. För att underlätta övergången mellan årskurs 3 och 4 görs nu arbetsteamerna om för att kunna minska skillnaderna i arbetssätt. Skolan kommer inför hösten 2023 att införa nya arbetsteam med indelningen årskurs 1–2, 3–4 samt 5–6.

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2021/22 uppnår Hagaskolan genomgående lägre kunskapsresultat än riket och skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är relativt stora.¹ Rektorn och de biträdande rektorerna har analyserat resultaten för att kunna sätta in åtgärder. Analyserna har bland annat visat att det finns behov av utvecklingsinsatser kring arbetet med flerspråkiga och nyanländas lärande. Vidare kan resultaten bero på elevers bristande läsförståelse. Analyserna har även visat att eleverna i årskurs 3 har goda resultat på de nationella proven men att resultaten försämras i årskurs 6 och 9. En förklaring till att resultaten på de nationella proven försämras i årskurs 6 och 9, enligt rektorn och de biträdande rektorerna, är att många elever byter skola inför årskurs 4. Till årskurs 7 kommer också elever från två närliggande skolor till Hagaskolan. Med anledning av att Hagaskolan är en mottagar skola har ett samverkansprojekt inletts med de avlämnande skolorna i syfte

---

¹ Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2021/22 var andelen elever i årskurs 9 från Hagaskolan som uppnått betygsriterierna i alla ämnen 64 procent, att jämföra med rikets 74 procent. Det genomsnittliga meritvärdet var 203,9, att jämföra med rikets 229,2. Andelen elever som var behöriga till yrkesprogram i gymnasieskolan var 71 procent, att jämföra med rikets 85 procent. För samma läsår var andelen flickor som uppnått betygsriterierna i alla ämnen 69 procent och det genomsnittliga meritvärdet var 219,6. Motsvarande siffror för pojkar var 62 procent och 183,8.

att öka likvärdigheten och öka elevernas måloppfyllelse. Med tanke på att Hagaskolan på många sätt har goda förutsättningar att nå höga resultat² är det Skolinspektionens bedömning att analyserna endast i låg omfattning reder ut om det finns samband mellan kunskapsresultat och till exempel undervisningens utformning eller socioekonomiska faktorer.

Utvecklingsinsatser görs i form av kompetensutveckling exempelvis utifrån föreläsningar kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, kompetensutveckling i matematik i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt genom en utveckling av organisationen kring svenska som andraspråk.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det finns en medvetenhet om jämställdhetsfrågor vid skolan, men arbetet sker inte med utgångspunkt i en framtagna strategi. Lärarna säger i intervjuer att jämställdhetsfrågorna ryms inom den ordinarie undervisningen och är integrerade i den. Utifrån implementeringen av den nya läroplanen (Lgr22) har diskussioner kring jämställdhet, i varierande omfattning, förts inom ämnesteamen. Det saknas dock en gemensam levande diskussion kring dessa frågor och därmed även riktade insatser för att skapa miljöer som passar både flickor och pojkar. Skillnader i flickors och pojkars kunskapsresultat har heller inte kopplats till undervisningens genomförande.

De intervjuade eleverna uppger att de generellt upplever att flickor och pojkar behandlas ganska lika. I Skolenkäten 2022³ hade dock eleverna i årskurs 5 vid

---

² Hagaskolan har en hög andel behöriga och legitimerade lärare, 91 procent jämfört med rikets 71 procent. Andelen elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar är 61 procent vilket överensstämmer med riket. Andelen elever med utländsk bakgrund är 28 procent vilket överensstämmer med riket. Enligt Skolverkets statistik för Hagaskolan läsåret 2021/22 är, som tidigare nämnts, det genomsnittliga meritvärdet 203,9 och andelen elever som uppnått betygsriterierna i alla ämnen är 64 procent. Enligt SALSA borde det genomsnittliga meritvärdet under samma läsår ligga på 228 och andelen elever som uppnått betygsriterierna i alla ämnen borde ligga på 72 procent. Residualen mellan faktiskt värde och modellberäknat värde är -24 och -8.

³ Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en två-årsfrekvens för alla skolor. Enkätresultat finns på webbplatsen <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-rapporter-och-beslut-fran-skolinspektionen?sok=SokSE>.

Hagaskolan ett lägre resultat på frågan *Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet?* jämfört med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter. På samma fråga hade Hagaskolans elever i årskurs 8 samma resultat som eleverna i samtliga medverkande skolenheter.⁴

Ledning och organisation

Rektorn och de biträdande rektorerna ger lärarna förutsättningar att samverka och lära tillsammans i kollegiet. Lärarnas strukturerade samverkan sker främst i två konstellationer; lärare som undervisar samma elevgrupper (arbetsteam) samt lärare som undervisar samma ämnen (ämnesteam). Arbetsteamerna leds av en teamledare och ämnesteamerna leds oftast av en förstelärare. Teamledarna träffas varje vecka tillsammans med biträdande rektor för att följa upp hur det prioriterade arbetet går. På samma sätt träffas förstelärarna tillsammans med biträdande rektor varje vecka. Någon formell samverkan mellan teamledargruppen och förstelärargruppen förekommer inte. Lärarna beskriver att den mesta samverkan som sker är inom respektive arbetsteam. Gemensamma träffar för all personal där skolövergripande pedagogiska frågor diskuteras sker i liten omfattning.

Granskningen visar att samverkan mellan lärare i olika årskurser kan förstärkas i syfte att åstadkomma en "röd tråd" i arbetet. Lärarna är organiserade i arbetsteam, för närvarande ett för årskurserna 1–3, ett för årskurserna 4–6 och fyra för årskurserna 7–9. Överlag är det Skolinspektionens bedömning att det råder samsyn på skolan när det gäller arbets- och förhållningssätt, men att det kan finnas behov av mer samverkan för att skapa en tydlig progression i elevernas kunskapsutveckling framförallt mellan stadierna.

Lärarna har även regelbundna träffar med elevhälsan, både så kallade öppet EHT och riktade EHT. Vid öppet EHT kan lärare boka tid för att lyfta olika frågor och få handledning. Elevhälsan kan också vid behov bjuda in arbetsteam eller enskilda lärare. De riktade EHT sker cirka två gånger per termin och då efterfrågar elevhälsan

---

⁴ Medelvärde för eleverna i årskurs 5 vid Hagaskolan var 6,3 vilket kan jämföras med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter 7,4. Medelvärde för eleverna i årskurs 8 var 6,3 vilket var detsamma som genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter.

information från arbetsteamerna kring exempelvis frånvaro, måluppfyllelse samt utvärdering av arbetet med extra anpassningar. I årskurs 7 tillkommer elever från två närliggande skolor och klasserna mixas med elever från samtliga skolor för att undvika olika grupperingar. Elevhälsan besöker alla klasser i årskurs 7 i början av höstterminen för att stämma av eventuella behov av stödåtgärder. Granskningen visar dock att samarbetet mellan lärare och elevhälsa kan utvecklas. Exempelvis finns en önskan från elevhälsan att kunna arbeta mer på grupp- och skolnivå samt med mer förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Flera av lärarna vid skolan är erfarna och har arbetat länge vid skolan. Skolverkets officiella statistik visar också att Hagaskolan har en hög andel behöriga och legitimerade lärare. När nya lärare rekryteras till skolan ser de biträdande rektorerna till att de tas om hand och introduceras av kollegor i arbetsteamerna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör skapa än bättre förutsättningar för samverkan genom att se till att de forum för samverkan som finns i större omfattning innehåller inslag som främjar en samsyn kring progression i elevernas kunskapsutveckling inom och mellan stadierna.

Av granskningen framgår att det finns tider avsatta för samverkan mellan lärare och mellan lärare och elevhälsa men att den främsta samverkan sker inom de olika arbetsteamerna. För att kunna få "en röd tråd" mellan stadierna när det gäller planering och undervisning bör rektorn skapa förutsättningar för samsyn och samverkan genom att personalen i större utsträckning kan träffas över arbetsteamgränserna.

En viktig ledningsuppgift är att organisera verksamheten så att lärarsamarbete gynnas eftersom det är en viktig förutsättning för lärares professionella utveckling och lärande⁵. Rektorn behöver ha en helhetssyn kring skolans utvecklingsarbete, så att alla kompetenser som behövs finns med i arbetet. Det handlar också om att lärarna

---

⁵ www.skolverket.se, se flik skolutveckling, flik forskning och utvärderingar

kontinuerligt avsätter utvecklingstid och ser till att det är elevernas utveckling som är i fokus vid sådana möten. För att det ska kunna ske är det viktigt att rektorn ger lärarna rätt förutsättningar för att kunna samverka med varandra. Likaså bör rektorn leda arbetet med att skapa en organisation med tydliga och kända arbets- och förhållningssätt, där mandat, roller och ansvar är tydliggjorda och kända och där syfte med olika typer av forum också är tydligt. Det behöver också finnas tydliga mötesstrukturer med innehåll som fokuserar på att förbättra undervisningspraktikerna för skolans alla lärare men också möjligheter för lärare och elevhälsa att samverka för att bäst utforma undervisningen så att den kommer alla elever tillgodo.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn och de biträdande rektorerna att utveckla förutsättningarna för samverkan i syfte att skapa en helhetsyn för eleverna i deras utbildning. Rektorn bör även arbeta för att utveckla det hälsofrämjande och förebyggande arbetet och tillvarata elevhälsans kompetenser och erfarenheter.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen är strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden samt att lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Undervisningen i stort innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Eleverna görs på olika sätt delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen och i sitt eget lärande. Undervisningens innehåll och arbetssätt utmanar dock inte i tillräcklig omfattning de elever som har förutsättningar att nå längre.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Undervisningen utgår på ett tydligt sätt från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Elever och lärare uppger att lärarna överlag håller korta genomgångar på lektionerna där de förmedlar vad eleverna ska lära sig. Undervisningen är strukturerad och lärarna ser till att det finns ett logiskt flöde mellan arbetsmoment. Det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som ska innehålla en tydlig start, en presentation av syftet med lektionen inklusive en introduktion samt ett avslut. Det varierar mellan olika klasser *hur* det görs där lärarna gör en egen bedömning och skapar ett upplägg utifrån den aktuella klassens egenart och hur långt klassen kommit inom arbetsområdet. Under de observerade lektionerna varierade det huruvida de avslutades genom att läraren sammanfattade eller avrundade lektionen genom att berätta vad eleverna ska arbeta med under nästa lektion. Vid några tillfällen bjöd läraren in eleverna att tycka till om hur lektionen fungerat, om de förstått och lärt sig något nytt.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Undervisningen i stort innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt, såsom arbete i helklass, grupparbete och enskilt arbete samt olika undervisningsmetoder och material. Lektionernas innehåll och arbetsprocesser anpassas även efter den tid som finns till förfogande.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom att lärarna leder och hjälper eleverna framåt i deras kunskapsutveckling. Lärarna har oftast tydliga genomgångar, säkerställer att eleverna förstår innehållet och att eleverna kommer igång med sitt arbete. Lärarna stödjer och hjälper eleverna under arbetets gång så att eleverna bibehåller sitt engagemang. Lärarna ger förklaringar så att eleverna förstår och om det behövs förklarar lärarna samma sak på flera olika sätt. Lärarna går runt i klassrummen och kontrollerar att eleverna hänger med, även elever som inte räcker upp handen. På de observerade lektionerna råder goda relationer mellan eleverna och läraren. Eleverna tar sig, i de flesta fall, an de uppgifter de får och arbetar för det mesta aktivt och koncentrerat.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna görs i varierande grad delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna uppger att de i vissa ämnen får medverka i att planera undervisningens arbetssätt och examinationsformer. Innehållet brukar de inte kunna påverka. I andra ämnen styr lärarna mer och har redan en färdig planering som de följer. Flertalet lärare frågar efter elevernas synpunkter vid utvärdering av undervisningen, vad som fungerat bra och vad som kan utvecklas. Lärarna gör detta löpande, med olika frekvens, oftast efter ett avslutat arbetsområde. Några lärare

berättar att eleverna kan välja anpassade arbetsuppgifter och prov utifrån det betyg de satsar på. I Skolenkäten 2022 hade elever i årskurs 5 vid Hagaskolan ett lägre resultat på frågeområdet *Inflytande* jämfört med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter. Även eleverna i årskurs 8 hade lägre resultat på samma fråga jämfört med samtliga medverkande skolenheter.⁶

Eleverna ges i varierande omfattning tillfällen att reflektera över sitt eget lärande och att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan. Flertalet lärare ger i undervisningen eleverna möjlighet till reflektion, exempelvis genom att ställa öppna frågor där det inte finns ett givet svar. Inför utvecklingssamtalen gör lärarna systematiska avstämningar med varje elev där elevens upplevelse av hur det går i skolan går igenom.

Individanpassad undervisning – stimulans och utmaning

Granskningen visar att lärarna för det mesta har höga förväntningar på eleverna men att många elever nöjer sig med att uppnå betygskriterierna för betyget E. Lärarna uppger att de försöker förmedla att eleverna kan nå långt i sin kunskapsutveckling, till exempel genom att ge eleverna uppmuntran, beröm och positiva kommentarer. Eleverna beskriver att det varierar huruvida lärarna ger positiv respons på elevernas arbetsinsatser och om de uppmuntrar dem till att göra sitt bästa. Eleverna menar att lärarna främst är uppmuntrande och peppande gentemot de elever som behöver mer hjälp och stöd.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Lärarna arbetar mycket med att ge stöd till elever som behöver det och har en kontinuerlig samverkan med elevhälsan i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Flera lärare säger att de har extrauppgifter till elever som är snabba och att de uppgifterna är antingen fördjupande eller breddande. På merparten av de lektioner Skolinspektionen observerar arbetar dock alla elever till synes med samma uppgifter.

---

⁶ Medelvärde för eleverna i årskurs 5 vid Hagaskolan var 5,4 vilket kan jämföras med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter 6,0. Medelvärde för eleverna i årskurs 8 var 4,2 och genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter var 4,7.

Rektorn och de biträdande rektorerna berättar att lärarna tidigare främst fokuserat på de elever som haft svårt att nå upp till betygskriterierna vilket fått till följd att de haft svårt att utmana de elever som har förutsättningar att nå längre. I samband med implementeringen av den nya läroplanen har insatser gjorts för att bättre kunna erbjuda en differentierad och tillgänglig undervisning för elever med olika behov. Lärarna har kommit olika långt i detta arbete och arbetet behöver fortsätta.

Att lärare inte alltid utmanar de elever som har förutsättningar att nå längre och anpassar arbetsuppgifter och prov efter elevens egen målsättning skulle även kunna kopplas till det faktum att kunskapsresultaten för Hagaskolan är relativt låga. Som tidigare nämnts ligger skolans kunskapsresultat under genomsnittet i riket avseende meritvärden, andel elever som når betygskriterierna i alla ämnen och får behörighet till yrkesprogrammen i gymnasieskolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna i större omfattning anpassar undervisningens innehåll och arbetsätt utifrån samtliga elevers behov så att elever som går snabbt fram i sin utveckling har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen behöver anpassas så att alla elever blir utmanade och stimulerade utifrån sina behov och förutsättningar. Undervisningen behöver än mer fokusera på de elever som har förutsättningar att nå längre. Vidare behöver lärarna stärka elevernas självförtroende och uppmuntra dem att nå längre i sin kunskapsutveckling när de har förutsättningar till det.

En central utgångspunkt i skollagen och läroplanen är att undervisningen ska utgå från och anpassas efter varje enskild elevs behov och förutsättning. För att det ska vara möjligt krävs det att läraren inventerar elevernas kunskaper och intressen och möter eleverna där de är. Annars riskerar undervisningen att hamna på en nivå där vissa elever upplever att det är för lätt, medan andra upplever att det är för svårt. En undervisning som fokuserar på att alla elever ska nöta in samma kunskaper på samma sätt i stället för att utmana eleverna där de är, kan sällan ta tillvara på elevernas motivation att lära – nyfikenhet, viljan att behärska och förstå. Därför är det viktigt att arbetet kring undervisningen är brett, det måste inbegripa både utmaningar och stöd. Rent konkret kan det handla om att eleven erbjuds en större variation av uppgifter att

välja mellan, och att extra uppgifter till elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär snarare än upprepande.⁷

Läraren behöver ha höga förväntningar på alla elever, och inte utgå ifrån föreställningar eller stereotyper baserade på exempelvis elevernas bakgrund, kön eller ursprung i sina förväntningar.⁸

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn och de biträdande rektorerna skapar förutsättningar för lärare att dela med sig av goda exempel och skapa en samsyn kring hur man kan anpassa undervisningen så att alla elevers behov blir tillgodosedda. När fokus allt för mycket ligger på att alla elever ska nå betygskriterierna som minst ska uppnås finns en risk att lärare omedvetet förmedlar en känsla till elever att det är tillräckligt bra att nå betyget E även när de har förutsättningar att nå längre. Därför behöver det föras återkommande diskussioner i kollegiet kring vilka förväntningar lärare har på sina elever.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolans personal arbetar aktivt för att skapa trygghet för eleverna vilket också gett goda resultat. Arbetet bygger bland annat på en kartläggning av nuläget. Skolan bedriver även ett samlat arbete med att skapa studiero. De flesta lärare tillämpar i stor utsträckning gemensamma strategier och förhållningssätt för att upprätthålla och vid

---

⁷ Skolinspektionen (2016) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen.

⁸ Utmärkt undervisning, Håkansson & Sundberg 2020, sidan 174.

behov återställa studiero. Det råder vanligtvis en god studiero på lektionerna så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Arbete för att skapa trygghet

Det bedrivs ett aktivt arbete för att skapa trygghet på Hagaskolan. Skolan kartlägger elevernas trivsel och trygghet bland annat genom elevenkäter, intervjuer med slumpvis utvalda elever, utvecklingssamtal och hälsosamtal. Resultatet av kartläggningen analyseras för att synliggöra om det finns behov av insatser på något område. Exempelvis har skolan utökat vuxennärvaron på raster och eleverna erbjuds organiserade rastaktiviteter på samtliga raster. Vidare har vuxennärvaron ökat i matsalen som tidigare pekats ut som ett otryggt ställe. Den kommande omorganisationen i årskurserna 1–6 förväntas också skapa en tryggare miljö framförallt för eleverna i årskurs 3–4.

Eleverna berättar i intervjuer att de trivs och i huvudsak känner sig trygga på skolan. I Skolinspektionens enkät framkommer dock att eleverna på Hagaskolan skattar tryggheten något lägre än samtliga deltagande skolor i riket.⁹

Skolan ska även starta ett trygghetsteam till hösten 2023. I trygghetsteamet kommer personal från hela skolan att ingå. Trygghetsteamet kommer bland annat att utvärdera olika kartläggningar och föreslå insatser. Skolinspektionen ser positivt på att skapa ett skolövergripande trygghetsteam som kan ta ett helhetsgrepp över det förebyggande arbetet.

Arbete för att skapa studiero

Vid granskningen framkommer att det mestadels är god studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men att det på vissa lektioner kan förekomma bristande studiero. Elever beskriver att studieron mestadels är bra på lektionerna men att det

---

⁹ Skolinspektionens enkät för 2022 till Hagaskolans elever i årskurs 5 visar ett medelvärde för variabeln *Trygghet* på 8,2 jämfört med samtliga medverkande skolenheter årskurs 5 som visar ett medelvärde på 8,5. Medelvärdet för eleverna i årskurs 8 var 7,8 och genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter var 8,2.

kan variera beroende på vilken klass det gäller och på den undervisande läraren. Elevernas uppfattning bekräftas i övriga intervjuer. Skolan har, för att främja studieron, gemensamma regler och rutiner som är väl förankrade hos elever och de flesta lärare. Vidare arbetar lärarna medvetet med att variera undervisningen och att skapa goda relationer till eleverna. Detta arbete har gett positiv effekt på studieron och därigenom har eleverna fått större möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn och de biträdande rektorerna ser till att lärarna har förutsättningar att regelbundet samverka med varandra kring bedömning och betygssättning och att lärarna använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina betyg. Rektorn och de biträdande rektorerna analyserar avvikelser i betygssättningen, men analysen behöver utvecklas ytterligare. Analysen behöver fördjupas för att ytterligare ta reda på vad avvikelser kan bero på och för att komma fram till vilka lämpliga åtgärder som behöver sättas in.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Förutsättningar för att säkerställa likvärdig bedömning

Rektorn och de biträdande rektorerna ger lärarna förutsättningar att regelbundet samverka med varandra kring bedömning och betygssättning samt ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina betyg, exempelvis diskussioner utifrån elevexempel samt Skolverkets bedömningsstöd. Rektorn och de biträdande rektorerna ser till att det finns tid för regelbundna möten för samverkan i ämnesteamen kring lärarnas arbete med bedömning och betygssättning. Ibland diskuteras bedömning och betygssättning även på gemensamma möten där all personal deltar. På dessa möten kan det exempelvis handla om att diskutera hur

styrdokumenten ska tolkas eller tänkbara orsaker till olika resultat. Skolan har rutiner för sambedömning av de nationella proven. Samverkan kring bedömning och betygssättning förekommer även i andra ämnesteam än de där det finns nationella prov men sker inte lika strukturerat. Lärarna uttrycker att bedömningar diskuteras regelbundet och att samverkan sker kring var "ribban ska ligga" och hur olika kriterier ska förstås.

Uppföljning och analys av lärarnas bedömningar

Rektorn och de biträdande rektorerna analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning, exempelvis mellan olika årskurser, olika ämnen och mellan olika elevgrupper. Vidare analyseras resultaten utifrån eventuella trender och mönster. Utifrån rektorns och de biträdande rektorernas kännedom om de avvikelser som finns, exempelvis mellan grupper och ämnen som matematik och musik, förs vid några tillfällen per läsår diskussioner och analyser tillsammans med lärarna och elevhälsan i syfte att finna förklaringar till dessa. Emellertid behöver analysen utvecklas och fördjupas så att den tydligare pekar på vad avvikelser kan bero på. En fördjupad analys underlättar möjligheten att komma fram till vilka åtgärder som behöver sättas in.

Analyserna har bland annat visat att resultaten i matematik inte blivit märkbart bättre trots förbättringsinsatser bland annat i form av ökad lärarresurs. Vidare konstaterar rektorn att de elever som har svårigheter i något ämne ofta har svårigheter i alla ämnen. Analyserna har även väckt frågor kring om lärarnas betygssättning ligger på rätt nivå eller om för höga krav ställs för olika betygskriterier.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och, tillsammans med lärarna, utveckla arbetet för att upptäcka och analysera avvikelser i betygssättning i syfte att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning.

Rektorns och de biträdande rektorernas analys av bedömning och betygssättning behöver fördjupas för att ta reda på vad avvikelser kan bero på och om de åtgärder som sätts in får avsedd effekt.

Rektorn behöver kunna analysera om det finns avvikelser mellan till exempel betyg och nationella provbetyg i olika undervisningsgrupper. Det kan även handla om att

undersöka skillnader till exempel utifrån kön eller socioekonomiska faktorer. Rektorn kan också analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper i ämnen där det inte finns nationella prov. Om avvikelser eller skillnader förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster. Utifrån vad uppföljningen av betygen och betygssättningen visar kan rektorn behöva sätta in olika insatser. Det kan handla om att se över hur arbetet med betygssättning är organiserat eller att vid behov säkerställa att lärare får kompetensutveckling så att betygen sätts i enlighet med författningarna. Det kan även handla om att säkerställa att lärare har fått möjligheter att samråda med andra lärare vid tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt har beaktats vid betygssättningen.¹⁰

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn och de biträdande rektorerna, tillsammans med lärarna, utvecklar arbetet med att analysera om det finns avvikelser i betygssättning. I analyserna bör det ingå förklaringar och belägg till såväl högre som lägre betygsresultat. Det som framkommer i analysarbetet bör därefter relateras till utbildningens genomförande och hur lärarnas förutsättningar påverkar resultaten. Analyserna kan exempelvis omfatta jämförelser av skillnader i betyg i olika ämnen, årskurser och kön samt jämförelser av resultaten på nationella ämnesprov och betyg.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Agnetha Burström, undervisningsråd.

Veronica Bonivart Säfström, undervisningsråd, har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Jessica Kristoffersson och Mattias Ryd medverkat.

---

¹⁰ Skolverket (2022) Betyg och prövning, Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Tre gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En gruppintervju med rektor och biträdande rektorer.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23–25 maj 2023. Besöket och samtliga intervjuer genomfördes av Veronica Bonivart Säfström och Jessica Kristoffersson.

Hagaskolan ligger i centrala Sundsvall. Vid Hagaskolan bedrivs undervisning för cirka 548 elever i grundskolans årskurser 1–9, anpassad grundskola samt fritidshem. Skolenheten leds av en rektor och tre biträdande rektorer riktade mot grundskolans årskurser 1–6, 7–9 samt anpassad grundskola. Denna granskning avser undervisningen som bedrivs i grundskolans årskurser 1–9 för cirka 495 elever.

Enligt officiell statistik för läsåret 2022/23 har skolenheten 10,7 elever per lärare att jämföra med kommunen som har 11,4 och riket som har 12,0. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen uppgår till 96 procent (83 procent i kommunen och i riket). Andelen har varit stabil under de senaste fyra åren. Andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett undervisande ämne uppgår till 91 procent att jämföra med kommunen som har 73 och riket i stort som har 71 procent. Andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen uppgår läsåret 2021/22 till 64 procent att jämföra med rikets 74 procent.